

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 0 P 001765 10 Gž
Brčko, 02.02.2011. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Lucić Josipe kao predsjednika vijeća, Gligorević Ruže i Tešić Dragane kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca F.R. iz M., koga zastupa punomoćnik S.M., advokat iz B., protiv tužene B.E. iz B., koju zastupa punomoćnik M.O., advokat iz B., radi poništaja kupoprodajnog ugovora i utvrđenja prava posjeda nekretnina v.sp. 5.000,00 KM i isplate duga v.sp. 12.113,72 KM, odlučujući o žalbi tužioca izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 P 001765 06 P od 21.12.2009. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 02.02.2011. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tužioca F.R. iz M. se odbija i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj: 96 0 P 001765 06 P od 21.12.2009. godine POTVRĐUJE.

Odbija se zahtjev tužene za naknadu troškova za sastav odgovora na žalbu u iznosu od 273,80 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 P 001765 06 P od 21.12.2009. godine odbijen je u cijelosti kao neosnovan tužbeni zahtjev tužioca, koji glasi:

„Poništava se kupoprodajni ugovor ovjeren pred Osnovnim sudom Brčko distrikta BiH Ov. br. 2838/04 od 05.05.2004. godine zaključen između F.R. sina A. kao prodavca i B.E. kćeri R. kao kupca zbog njegove fiktivnosti i brišu se upisi u Pl. 1474 KO M. izvršeni na osnovu tog kupoprodajnog ugovora.

Utvrđuje se da je tužitelj F.R. posjednik nekretnina označenih po novom premjeru kao kč. br. 1560 pašnjak II klase „Pasići“ u površini od 125 m², pomoćna zgrada u površini od 18 m², kč. br. 1561 voćnjak II klase "Pasići" u površini od 1.411 m² i kč. br. 1568 voćnjak II klase "Pasići" u površini od 1532 m², sve u ukupnoj površini od 3.086 m², upisane u Pl. 1474 KO M..

Nalaže se tuženoj B.E. iz B., da preda u posjed i slobodno raspolaganje tužitelju F.R. nekretnine označene po novom premjeru kao kč. br. 1560 pašnjak II klase "Pasići" u površini od 125 m², pomoćna zgrada u površini od 18 m², kč. br. 1561 voćnjak II klase "Pasići" u površini od 1.411 m² i kč. br. 1568 voćnjak II klase "Pasići" u površini od 1532

m², sve u ukupnoj površini od 3.086 m², upisane u Pl. 1474 KO M., kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka, sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti ove presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja" (stav I izreke).

Istom presudom obavezan je tužilac F.R. da tuženoj B.E. na ime duga po osnovu zajma isplati iznos od 12.113,72 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 22.12.2006. godine, kao dana dospijeca cjelokupnog iznosa, pa do konačne isplate, te da tuženoj na ime naknade troškova postupka isplati iznos od 4.072,50 KM, sve u roku od 30 dana, pod prijetnjom prinudnog izvršenja (stav II izreke), a sa viškom protivtužbenog zahtjeva iznad dosuđenog iznosa za naknadu troškova parničnog postupka kao neosnovanim tužena je odbijena (stav III izreke).

Protiv navedene presude žalbu je blagovremeno izjavio tužilac zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se žalba uvaži i prvostepena presuda ukine.

U odgovoru na žalbu tužena predlaže da se žalba kao neosnovana odbije i prvostepena presuda potvrdi, a tužilac obaveže da tuženoj naknadi troškove za sastav odgovora na žalbu u iznosu od 273,80KM.

Nakon što je na osnovu člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 8/09 i 52/10) ispitao prvostepenu presudu u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći na povrede postupka na koje sud pazi po službenoj dužnosti, ovaj sud je ocijenio da je žalba tužioca neosnovana iz slijedećih razloga:

Odluka prvostepenog suda o tužbenom zahtjevu tužioca F.R. (stav I izreke prvostepene presude) zasnovana je na činjeničnom stanju utvrđenom pred tim sudom, a koje se svodi na slijedeće: da je tužena B.E. u decembru mjesecu 2003. godine pozajmila tužiocu F.R. 15.000,00 KM sa rokom vraćanja od tri mjeseca. Taj novčani iznos tužena je prethodno pozajmila od P.N., kome nije mogla da vrati pozajmicu u ugovorenom roku, jer joj tužilac nije vratio novčani iznos od 15.000,00 KM primljen po osnovu zajma, pa je tužena da bi vratila dug svom zajmodavcu (P.N.) podigla kredit kod R. banke DD BiH – Filijala B. a da bi obezbijedila svoju pozajmicu od 15.000,00 KM datu tužiocu u decembru 2003. godine tužena je sa tužiocem zaključila kupoprodajni ugovor dana 05.05.2004. godine, koji je ovjeren pred Osnovnim sudom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj Ov-2838/04. Predmet kupoprodaje su nekretnine tužioca označene po katastarskoj evidenciji kao k.č. 1560 pašnjak 2. klase „Pasići“ površine 125 m², pomoćna zgrada površine 18 m², k.č. broj 1561 voćnjak druge klase „Pasići“ površine 1411 m² i k.č. 1568 m², sve ukupne površine 3086 m² upisane u Pl. Broj 1474 k.o. M., na kojim nekretninama je tužena evidentirana kao katastarski posjednik sa dijelom od 1/1.

U vrijeme zaključenja navedenog kupoprodajnog ugovora nije postojala saglasnost volja ugovornih strana (stranaka u ovom sporu) za kupoprodaju navedenih nekretnina, jer je isti zaključen isključivo u cilju da se tužena obezbijedi za pozajmicu od 15.000,00 KM koju joj tužilac nije vratio, pa je kupoprodajni ugovor broj Ov-2838/04 od 05.05.2004. godine kao takav fiktivan, a što među strankama nije ni sporno.

Tužilac F.R. tvrdi da je tuženoj vratio novčani iznos od 15.000,00 KM primljen od tužene na zajam i tužbom traži da se kupoprodajni ugovor broj Ov-2838/04 od 05.05.2004. godine zaključen između njega kao prodavca i tužene kao kupca poništi „zbog njegove fiktivnosti“, kako je u tužbi navedeno i kod takvog zahtjeva ostao je do zaključenja glavne rasprave pred Osnovnim sudom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Takav zahtjev tužioca prvostepeni sud je pobijanom presudom odbio (stav I izreke) iz razloga navedenih u stavu drugom na petoj strani obrazloženja, koji se svode na to da „u ovom slučaju nije zaključen validan kupoprodajni ugovor između navedenih ugovarača, odnosno sadašnjih parničnih stranaka, pa slijedom toga sud cijeni da tužitelj-protivtuženi nema osnova ni zahtijevati poništaj navedenog kupoprodajnog ugovora, jer isti dakle nije ni nastao, odnosno nije ni zaključen na validan način“, kako je doslovno navedeno u razlozima pobijane presude, koje razloge kao pravilne prihvata i ovaj sud.

Naime, u konkretnom slučaju radi se o fiktivnom kupoprodajnom ugovoru (nesporno među strankama) i on je kao takav apsolutno ništav (član 103. preuzetog Zakona o obligacionim odnosima - „Službeni list SFRJ“, broj 29/78 – u daljem tekstu ZOO) i tužilac je mogao da traži samo utvrđenje da je kupoprodajni ugovor koji je zaključio sa tuženom 05.05.2004. godine ništav, a ne da se isti poništi, kako se postupa u slučaju relativno ništavih ugovora (član 111. ZOO-a), zaključenih pod manom volje ugovornih strana ili od strane ograničeno poslovno sposobnog ugovarača (rušljivi ugovori).

Shodno tome, nepotrebno se prvostepeni sud u obrazloženju svoje presude pozvao na odredbu člana 117. ZOO-a, kojom su propisani rokovi (subjektivni rok od godine dana i objektivni rok od tri godine) u kojima se može tražiti poništenje rušljivog ugovora (relativno ništavog ugovora), a što nije primjenjivo u ovom predmetu, jer se ovdje radi o apsolutno ništavom ugovoru, na što i žalba tužioca osnovano ukazuje (da tužena nije istakla prigovor zastare, a sud na zastaru ne pazi po službenoj dužnosti).

Pobijanom presudom prvostepenog suda usvojen je protivtužbeni zahtjev tužene (postavljen u podnesku tužene od 23.03.2009. godine) i tužilac je obavezan da tuženoj isplati novčani iznos od 12.113,72 KM sa zateznom kamatom počev od 22.12.2006. godine, kao dana dospjeća cjelokupnog iznosa duga, pa do konačne isplate (stav II izreke), jer je, kako je u razlozima prvostepene presude navedeno, nakon provedenih dokaza, te ocjene istih (iskaz tužene B.E. kao parnične stranke, te svjedoka: M.J., P.N., H.M. i S.M.) utvrđeno da je tužena tužiocu pozajmila u decembru mjesecu 2003. godine iznos od 15.000,00 KM (tužiocu je taj novac bi potreban da bi vratio kredit podignut kod Mikrokreditne organizacije E. i kod T. banke DD T.), zatim je za tužioca kao jemac izmirila iznos kredita od 2.892,00 KM, koji je tužilac dobio od Mikrokreditne organizacije E. po osnovu ugovora o kreditu broj LD0300100011 od 06.01.2003. godine i uplatila je dvije rate kredita u iznosu od 475,82 KM koji je tužilac podigao kod NLB T. DD T. – Filijala B. – Ekspozitura G.R., a što uz iznos od 3.945,90 KM koji se odnosi na kamatu koju je tužena isplatila R. banci za dobijeni kredit u iznosu od 15.000,00 KM, kako je utvrdila vještak ekonomske struke H.Č.E., na čiji nalaz i mišljenje stranke nisu imale primjedbi, niti se na to ukazuje žalbom tužioca, sve ukupno iznosi 22.313,72 KM (15.000,00 KM + 3.945,90 KM + 2.892,00 KM + 475,82 KM = 22.313,72 KM). Nije sporno među strankama da je tužilac tuženoj vratio dio duga u iznosu od 10.000,00 KM (5.000,00 €) i dao joj je iznos od 200,00 KM, kojim je tužena uplatila dio rate kredita podignutog kod R. banke DD BiH – Filijala B., a što ukupno iznosi 10.200,00 KM (10.000,00 KM+200,00 KM=10.200,00 KM). Kada

se od iznosa ukupnog duga tužioca prema tuženoj od 22.313,72 KM oduzme iznos od 10.200,00 KM koji je tužilac vratio tuženoj ostaje iznos od 12.113,72 KM, koliko je tužilac pobijanom presudom prvostepenog suda i obavezan da isplati tuženoj (stav II izreke), jer tužilac ničim u postupku pred prvostepenim sudom nije dokazao da je tuženoj vratio više od iznosa od 10.200,00 KM.

Kako je na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud pravilno primijenio materijalno pravo kada je donio pobijanu presudu, a da pri tome nije počinio povrede postupka na koje sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je žalbu tužioca kao neosnovanu odbiti i prvostepenu presudu u cijelosti potvrditi, na osnovu člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Zahtjev tužene za naknadu troškova za sastav odgovora na žalbu odbijen je kao neosnovan iz razloga što, shodno odredbi člana 323. stav 1. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odgovor na žalbu ne predstavlja obaveznu procesnu radnju, a po ocjeni ovog suda ta procesna radnja (pa ni trošak u vezi iste) nije bila potrebna radi zaštite i ostvarenja prava tužene u ovom sporu.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Josipa Lucić